Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE

LOBENDAVA

NA OBDOBÍ LET

2021 - 2027

Úvod

Na základě nového programového období 2021 – 2027 se zastupitelé obce Lobendava rozhodli vytvořit strategický dokument, prostřednictvím projektu Efektivní veřejné správy DSO Sever, který by určil základní směřování obce a jeho rozvojové priority do roku 2027.

Základní myšlenkou je přiblížit vývoj obce požadavkům občanů a tím zajistit dlouhodobou perspektivu vytvářeného dokumentu. Program rozvoje obce (dále jen PRO) by přitom měl respektovat finanční možnosti obce a efektivně využívat cizí zdroje k financování opatření. PRO se skládá ze dvou částí. Z části analytické - zachycující současný stav a z části návrhové - kde jsou uvedeny cíle a opatření na základě komunitního projednání za účasti veřejnosti. Dle domluvy s vedením obce, bude dokument zároveň v příloze obsahovat přehled možných zdrojů financování jednotlivých aktivit, potažmo opatření.

Zdroj: webové stránky obce

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Lobendava je nejsevernější obcí České republiky na hranici se Spolkovou republikou Německo. Obec Lobendava se nachází, v Ústeckém kraji, v okrese Děčín, v západní části Šluknovského výběžku, který je charakteristický kopcovitou, hustě osídlenou krajinou, porostlou smrkovými lesy plnou měst a vesnic, řadou přírodních zajímavostí. Do vnitrozemí České republiky je Šluknovský výběžek vymezen Lužickými horami a vně hranicemi Německa. Toto území patřilo vždy mezi nejhustěji osídlené oblasti Českého státu, a to i za doby Rakousko-Uherské monarchie. Tehdy bylo osídleno převážně obyvatelstvem německé národnosti. Území obce je součástí Šluknovské pahorkatiny a spadá do povodí Labe. Obec leží v nadmořské výšce cca 340mnm v údolí Lučního potoka. Žije zde více jak tři sta obyvatel. Nad místní částí Severní leží Buková hora táhlá zalesněná žulová výšina, přes jejíž severní vrchol prochází státní hranice s nejsevernějším místem České republiky. Obec Lobendava náleží dle administrativního členění do Ústeckého kraje, okresu Děčín a spadá pod správu obce s pověřeným obecním úřadem města Šluknov a pod správu obce s rozšířenou působností Rumburk. Vzhledem k omezené nabídce základní občanské vybavenosti a velikosti neplní Lobendava úlohu střediskové obce. Území obce bylo i součástí Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Současné vedení obce uvažuje o opětovném začlenění do Euroregionu Nisa, případně Euroregionu Labe. Euroregion je místem kontaktu hraničních oblastí, kde se stýkají hranice sousedních států. To je důležitým momentem pro případnou přeshraniční spolupráci. Začlenění obce do územní působnosti jednoho z euroregionů umožňuje využití podpory pro realizaci projektů na bázi partnerství, pro odstraňování přeshraničních bariér a hendikepů příhraniční oblasti a odlehlosti od ekonomicko-společenských center.

Lobendava má status obce a je číselně statisticky začleněna následovně:

Kraj 60 - Ústecký NUTS3 - CZ042
Okres 3502 - Děčín - NUTS4 - CZ0421
Obec 545708 - Lobendava - NUTS5 - CZ0421545708

Obec s rozšířenou působností 4212 - Rumburk
Pověřený obecní úřad 42122 - Šluknov

Základní zeměpisná data

katastrální výměra: 19,5745 km²

počet obyvatel: 278 (31. 12. 2019)
nadmořská výška: 344 m n. m.

zákl. sídelní jednotky: 2, části obce: 2, katastrální území: 2 (Lobendava, Severní)

Obec je členěna na dvě katastrální území, Lobendava (686280) s rozlohou 11527396m2 a Severní (686271) s rozlohou 8047908m2. Každá část obce - katastr je jednou sídelní jednotkou. Centrum obec leží v nadmořské výšce 349m na Lučním potoce, který přitéká z k. ú. Severní. Konfigurace okolního terénu je zvlněná. Obec leží v údolí obklopeném malebnou kopcovitou krajinou s několika vyššími vrchy – na jihu je to Ječný vrch (502mnm), na hranici s Lipovou a Vilémovem, na východ je to Anenský vrch (418mnm), Jáchym (472mnm), Stráž (460mnm). Na severu je to vrch Buková hora (511mnm), od kterého

je cca 640m vzdušnou čarou vzdálený nejsevernější bod České republiky - 51°3′20″ s. š., 14°18′58″ v. d. (cca 434mnm). Zhruba severozápadním směrem se nachází Skřiváncí vrch (478mnm) a Lobendavský vrch (430mnm). Na západ od centra obce je to vrch Roubený (461mnm) a směrem na jih je to Poustevník – (455mnm). Všechny tyto vrchy jsou zalesněné, lesní plochy dosahují v obou katastrech skoro polovinu celkové plochy. V Lobendavě je to 527,18 ha a v Severním 363,11 ha.

Zdroj:geoportal.cuzk

Z pohledu umístění se obec Lobendava nachází na území Šenovské pahorkatiny. Toto území není zahrnuto v žádné chráněné krajinné oblasti. Jižním směrem se pak rozprostírá CHKO Labské pískovce, CHKO Lužické hory a NP České Švýcarsko.

Zdroj: https://geoportal.cuzk.cz/

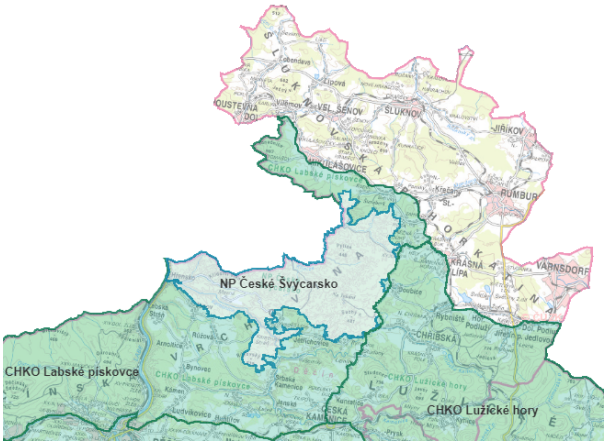

Zdroj: https://aopkcr.maps.arcgis.com

Historie a historické souvislosti

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1449. Původní jméno Lobendov má základ ve staroslovanském Lubyja = krásný potok. Jiný historický pramen (J. Rydval) uvádí výklad odvozený od doby osídlení jako „chvályhodná louka „- zu lobende Au“.Podle historických podkladů je v blízkosti Lobendavy pod Skřiváncím vrchem místo označené „Mlýnský kámen“, kde se nachází místo nejstaršího Slovanského osídlení ve Šluknovském výběžku. Vznik vsi je kladen v kronice Lobendavy na přelom 12 - 13. stol. Podle regionálního historika J. Fiedlera kladou němečtí historikové vznik Lobendavy vůbec mezi nejstarší sídla šluknovského výběžku, založenou kolem r. 1086 Wiprechtem z Grojče, zatímco podle českých pramenů provádějí řízenou německou kolonizaci Dolní Poustevny saským obyvatelstvem směrem od hradu Hohnštejna postupně až do r. 1346 Berkové z Dubé, sídlící rovněž na hradě Hohnštejn, který byl tehdy položen ještě v teritoriu spravovaném českým králem (země Pirnská-dnes saské Švýcarsko). Podle J. Fiedlera má Lobendava již k roku 1346 kostel, který je přičleněn ke stolici Hohnštejn a Sebnitz. Nejen v okolí Lobendavy, ale i Neustadtu v sousedním Sasku se ve 14. století rýžovalo zlato, jak dokládají dochovaná pomístní jména, např. Seifenbach, Zalwasser, Wallenberg, zlatonosná Bublava - zbytky sejpů (pozn. - odval říčních usazenin nebo zvětralin různých hornin, vzniklý rýžováním).
Založení Lobendavy, ale rovněž také i Mikulášovic k roku 1084 připisuje J. Fiedler hraběti Wiprechtovi z Grojče, který ovládal v té době část Lužice patřící českému králi. Wiprecht byl zetěm krále Vratislava II., který dal své dceři Jutě věnem větší část Lužice. Osídlení dle tohoto pramene bylo také podporováno z Míšně, kde bylo sídlo markraběte a biskupa. Ve 12. století se zde uplatňovaly dále velké pohyby obyvatelstva z Německa na východ (Flámové, Frízové). Frízové byli již od 8. století zkušenými tkalci a byli označováni přezdívkou jako tzv. Flamendři, Flamender nebo též Flamings. Pro vrchnost byli tito přivandrovalci cenným přínosem svými znalostmi lnářství, plátenictví a tkaní. Liberecký historik Ruda uvádí založení sousední Lipové (Hanšpach) před rokem 1346 na dominiu pánů Brků z Dubé v rámci středověké kolonizace podnikané saským obyvatelstvem následovala v další etapě kolonizace řízená (králem, církví, šlechtou).
Lobendava a Severní byly dříve dvě samostatné obce.
V Lobendavě se lidé se zde živili především zemědělstvím, chovem dobytka, drůbeže, ryb. S ohledem na chladnější podnebí se pěstovaly brambory, oves, žito a krmného zelí. Po zavedení průmyslové výroby se zde vznikla řada firem na výrobu umělých květin a drobného zboží pro domácký průmysl.
V roce 1791 byl v Lobendavě písemně jmenován první poštmistr. Pošta byla spojena s celním úřadem, který později zanikl a byl obnoven 1896. Škola je v obci zmiňována z doby reformace. Z roku 1624 a 1640 je zmínka o jmenování učitelů a teprve 1673 byla postavena první škola, která 1790 shořela (v témže roce byla vystavěna nová). V roce 1876 byl škola dvoutřídní a v roce 1879 trojtřídní. V roce 1891/92 byla dostavena vedle staré školy nová se čtyřmi učebnami. Jednou z nejstarších památek v obci je kostel „Navštívení Panny Marie“ z roku 1719. Kostel v 1790 zcela vyhořel a byl postupně znovu obnovován až do současného stavu. U kostela stála také stará fara, která také vyhořela a byla znovu vystavěna po roce 1790. V 1779 navštívil obec císař Josef II. V obci byli potřební chudí podporováni nadačními a chudinskými fondy. V roce 1776 byl položen základní kámen a roku 1777 byla dokončena kaple na Anenském vrchu. Kaple byla financována ze sbírky milodarů na Lobendavské farnosti. Roku 1857 byla kaple o polovinu zvětšena. V blízkosti kaple je také křížová cesta s 13 zastaveními a Božím hrobem z roku 1834 a Getsemanská zahrada z roku 1840 s pěti sochami svatých. V lesích na východ od centra obce stojí kaple Svatého Jáchyma. Tato kaple zde stojí od roku 1914, postavená na místě vyhořelé dřevěné kapličky v tomto roce. Dominantou obce je hasičská zbrojnice postavená v roce 1892 s patnácti metrovou věží. Rekonstrukcí prošla v roce 1972-73 a v posledních letech byla opět opravená do současné podoby. Historickým středem obce byl v minulosti prostor kolem sochy Sv. Jana, stál zde velký hotel Modrá hvězda, vedle stál dům s obchodem drogerie, naproti byla kavárna, v dnešním parku stála stará škola a obecní úřad. Uvedené objekty byly v šedesátých letech zdemolovány. V novodobé historii obce vznikl objekt, který není jinde v okolí - betonové koupaliště z roku 1935-36, které bylo v letech 1968-69 opraveno a je stále udržováno.
V historii obce působila celá řada spolků - Spolek velikonočních jezdců (1866), Dobrovolní hasiči (1880),

Mužský zpěvácký spolek (1880), Lukostřelecký spolek (1884), Katolický spolek pokračovacího vzdělávání (1892), Spolek vojenských vysloužilců (1895), Tělocvičný spolek (1895).
Část obce Severní (německy Hilgersdorf/ Heilgerdorf) vznikla na konci 12. nebo počátkem 13. století. Prvními obyvateli byli pravděpodobně dřevorubci a uhlíři, neboť celé okolí bylo hustě zalesněno. Obyvatelé se zabývali zemědělstvím, chovem dobytka. Pěstovalo se zde obilí, len, brambory, zelenina a ovoce a uměle se chovaly ryby. První historická zpráva pochází z roku 1472. Z let 1541-1592 se uvádí rychtářská kniha příkaz, aby každý rychtář naučil svého syna číst a psát, pod pokutou 100 kop českých grošů. V roce 1567 získala obec právo chovu ryb. V roce 1807 způsobila v obci průtrž mračen velké škody. V roce 1815 se musela obec podílet 566 sáhy na stavbě státní silnice Rumburk, Šluknov, Lipová, Lobendava-zemská hranice. Silnice Lobendava –Severní byla započata na náklady obce v rove 1822 a byla dokončena v roce 1825. V roce 1834 byla protažena až na hranice. V roce 1893 byl zřízen poštovní úřad a v roce 1893 byla zprovozněna telegrafní a telefonní stanice. V obci je zřízen celní úřad a od roku 1892 oddělení c. k. finanční stráže. V roce 1891 bylo spolkem divadelních ochotníků zavedeno pouliční osvětlení. V obci si obživu lidé obstarávali jako nožíři, pasíři, výroba lulkových hlaviček nebo výrobou umělých květin nebo odcházeli za prací do továren v zahraničí, rozvinul se zde obchod tkalcovský a plátenický. Bylo zde bělidlo, 5 mlýnů, 2 pily. V obci byla postavena první škola v roce 1748. V roce 1866 byla postavena nová škola. Až do roku 1872 byla škola jednotřídní potom dvoutřídní, v roce 1882 třítřídní a v roce 1892 čtyřtřídní. V Severní se do dnešních dnů dochovaly cekem tři historicky cenné a evidované budovy. Jedná se o rodinný dům čp. 166, rod. dům čp. 167 a dům čp. 54 - bývalý mlýn se sklípkem a okolím. V Severní působila řada spolků - Dobročinný spolek, Velikonoční pěvecký spolek (od roku 1760), Mužský zpěvácký spolek (1857), Dobrovolní hasiči (1877), Lukostřelecká společnost (1881). Obec patřila pod hejtmanství Šluknov, okr. Hanšpach, faru v Lobendavě. V r. 1921-1930 byla obec vedena pod názvem Hilgersdorf v okr. Šluknov, v r. 1950 je osada součástí obce Lobendava v okr. Rumburk, v r. 1961-1980 je částí obce Lobendava v okr. Děčín, 1.7.1980 - 23.11.1990 je částí obce Dolní Poustevna v okr. Děčín, od 24.11.1990 je částí obce Lobendava v okr. Děčín.

2. Obyvatelstvo

Demografická data jsou převzata taková, která jsou k dispozici ze statistických údajů ČSÚ. Případné početní rozdíly jsou dány datem, k jakému jsou vztaženy (datum SLDB nebo konec roku). V České republice oficiálně sleduje počet obyvatel a další ukazatele Český statistický úřad a paralelně i ministerstvo vnitra ČR.

Celkový počet obyvatel ke dni 31.12.2019 byl 278 osob. Obec tak zaujímá předposlední místo v počtu obyvatel v ORP Rumburk. Poslední jsou Doubice se 112 obyvateli. Převažuje počet mužů nad počtem žen - 154 můžů x 124 žen (což je 55,40% ku
44,60 %). Věková struktura obyvatel je dělena na děti 0-14 let, dospělí 15-64 let a senioři 65 a více let, v podílu 14,03 % x 65,11 % x 20,86 % na celkovém počtu obyvatel. Průměrný věk 43 let obyvatelstva patří mezi vyšší v celém území ORP Rumburk.

		2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel celkem		301	308	291	268	278
v tom podle	muži	171	173	167	151	154
	ženy	130	135	124	117	124
v tom ve věku (let)	0-14	40	41	37	32	39
	15-64	214	212	198	182	181
	65 a více	47	55	56	54	58
Průměrný věk		42,1	42,4	43,0	43,8	43,0

Zdroj: ČSÚ

Z historického pohledu obec Lobendava měla nejvíce obyvatel dle sčítání před první světovou válkou - v

roce 1910 to bylo 3257 obyvatel. Mezi první a druhou světovou válkou se počet obyvatel pohyboval mezi 2900 - 3050. Druhá světová válka a následné vylidnění Sudet zapříčinil velký pokles obyvatelstva v dalším vývoji obce. Po druhé světové válce klesl počet obyvatel v roce 1950 na 701 obyvatel, což bylo 21,52 % k roku 1910. Dnešní počet obyvatel (278), který vykazuje neustálý pokles, tak činí 8,53 % k roku 1910.

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Lobendava	obec celkem	**3 072**	**3 222**	**3 092**	**3 050**	**3 257**	**2 971**	**3 045**	**701**	**729**	**595**	**454**	**315**	**333**	**329**
	Lobendava	1 495	1 563	1 507	1 545	1 712	1 505	1 597	493	514	455	377	274	279	272
	Severní	1 577	1 659	1 585	1 505	1 545	1 466	1 448	208	215	140	77	41	54	57

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Lobendava od roku 1910

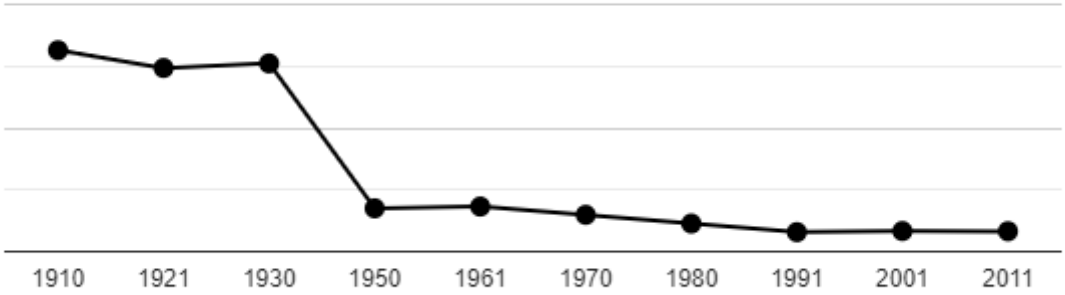

Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Lobendava v letech 2009 - 2018

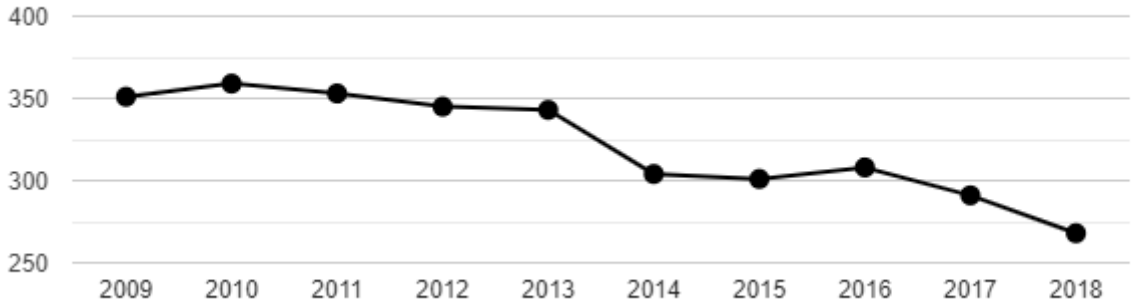

Zdroj: ČSÚ

Dalším zajímavým údajem je počet domů a jejich vývoj. Největší počet domů byl evidován v roce 1880, kdy celkový počet vystopil na 607 dům. Mezi lety 1930 a 1950 bylo v Lobendavě mezi 547 až 581 domů. Došlo-li ke snížení obyvatelstva po druhé světové válce na 21,52 % tak ke snížení domů došlo pouze na 94,15 %. K razantnímu snížení pak došlo v roce 1961, kdy počet domů klesl na 176, což bylo 30,29 % domů k roku 1930 respetive 13,94 % pokud uvažujeme o sčítání v roce 1991.

Obec, část obce [2]		Sčítání v roce													
		1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Lobendava	obec celkem	**567**	**607**	**562**	**594**	**572**	**570**	**581**	**547**	**176**	**139**	**110**	**81**	**91**	**163**
	Lobendava	272	298	273	303	285	284	289	308	176	99	84	63	67	107
	Severní	295	309	289	291	287	286	292	239	.	40	26	18	24	56

Zdroj: ČSÚ

V rámci ÚP dokumentace obec z roku 2011 počítá s novou výstavbou rodinných domů. Každá lokalita pod označením BV je schopná poskytnout prostor pro výstavbu bydlení. Žádný z těchto prostor však neposkytuje již připravené zasíťování pozemků.

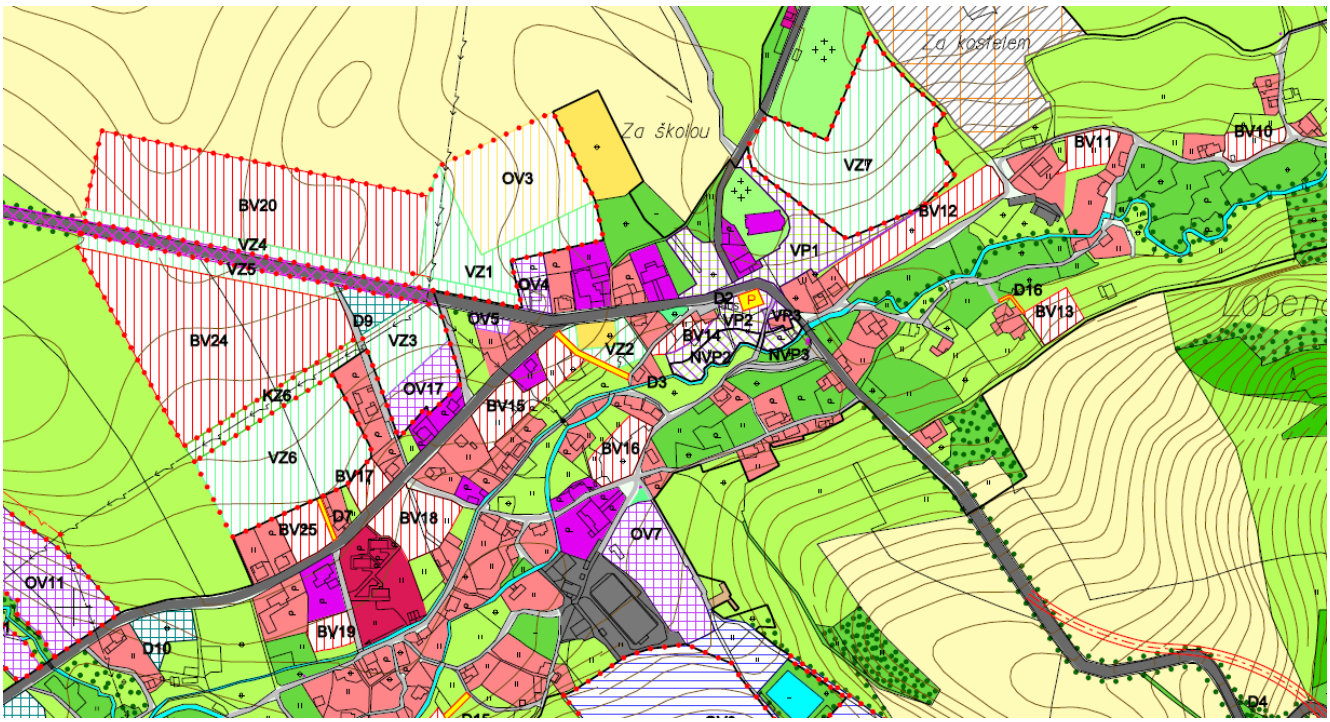

Zdroj: ÚP obce Lobendava

Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Uvedený graf se vztahuje k datu ukončení posledního sčítání lidu, domů a bytů, tedy k 26.3.2011. Z grafu vyplývá, že k uvedenému datu převažovali v obci obyvatelé bez vdělání či se základním vzděláním 43,8 % z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let. Další nejpočetnější skupinou pak byli obyvatelé se střední školou bez maturity - celkem 30,7 % z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Lobendava v roce 2011

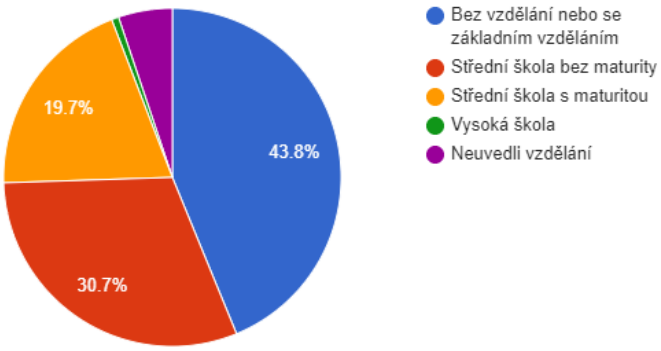

Zdroj: ČSÚ

Sociálně vyloučené lokality

Následující mapa České republiky detailně ukazuje výskyt sociálně vyloučených lokalit v rámci území obcí s rozšířenou působností (ORP) dle počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit na příslušném území ORP. Obec Lobendava spadá do ORP Rumburk. Z uvedené mapy je patrné, že ORP Rumburk patří mezi území s výskytem identifikovaných sociálně vyloučených lokalit.

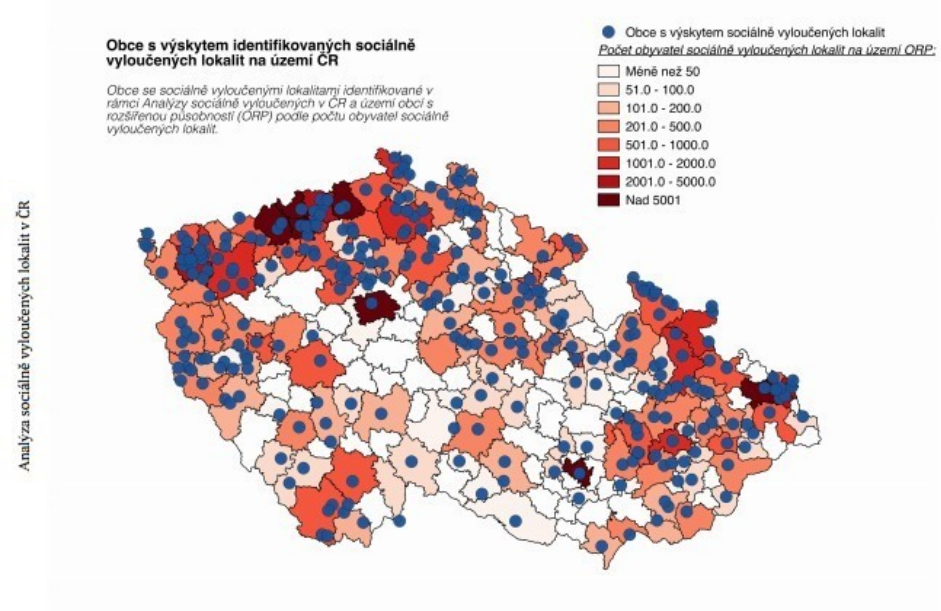

Spolková, osvětová a informační činnost

V obci jsou evidovány pouze dva spolky.

IČO	Obchodní firma Místo podnikání	Odkazy
02008114	**NKL Lobendava** Lobendava 281	VR VREO RES
06813291	**Sport&Compare z. s.** Lobendava 145	VR VREO RES

Zdroj:http://wwwinfo.mfcr.cz/ares

Akce pořádané v obci

Obec se snaží podporovat a rozvíjí občanskou společnost. Historicky v obci působila řada spolků, které postupně zanikly. Spolková činnost v obci v současné době prozatím není aktivní , o čemž svědčí absence zájmových organizací až na NKL Lobendava, kde bližší specifikace činnosti není známa. Na aktivitu obyvatel má negativní vliv vysoká míra dojížďky za prací. Celodenní nepřítomnost velké části dospělé populace i dětí znamená zhoršenou možnost aktivně se účastnit občanského života a rozvíjet spolkovou činnost. Obec však v současné době v tomto směru vyvíjí aktivity a snaží se iniciovat vznik zájmových organizací. Obec je současně pro rozvoj zájmové činnosti připravena z rozpočtu obce vyčlenit finanční prostředky na nastartování spolkové činnosti. Je předpoklad, že i do budoucna bude obec podporovat zájmovou a spolkovou činnost pro rozkvět obce a společenský život. Předpokládá se však, pro činnost budou využívány i další zdroje jako jsou členské příspěvky, dotace případně nadace. V obci z uvedených důvodů nejsou prozatím pro spolkovou činnost využívány žádné dotační zdroje a nadační příspěvky (Nadace PARTNERSTVÍ, ČEZ, ostatní).

Významné kulturní, sportovní, společenské a další různé akce pořádané v obci

V obci se pravidelně konají akce, které jsou zaměřené na místní komunitu např. stavění májky, pálení čarodějnic, Rozsvícení vánočního stromu, Anenská pout s bohatým kulturním programem.

Způsoby informování občanů

Pravidelné zveřejňování informací zajišťuje obec prostřednictvím obecního úřadu, a to těmito prostředky:
- úřední deska obecního úřadu, umístěná vedle budovy Obecního úřadu na adrese Lobendava 2
- elektronická úřední deska obecního úřadu: http://www.obeclobendava.cz/uredni-deska/
- internetové stránky obce Lobendava na adrese: http://www.obeclobendava.cz/

3. Hospodářství

Zemědělství

Ačkoliv se dá Lobendava nazvat zemědělskou oblastí s vysokým podílem zemědělské půdy (48,08 % výměry obce). Orná půda tvoří 10,20 %, z celkové výměry obce. Na území obce však působí málo zemědělských subjektů: pouze 3 zemědělské subjekty, a to jak podnikající fyzické, tak právnické osoby. Převažuje zde živočišná výroba.

Lesnatost je 45,48 %, což je průměrná hodnota ve srovnání s okolím. Pro porovnání je na Děčínsku lesnatost nejvyšší 48,82 %, celková lesnatost Ústeckého kraje činí 29,08% a ČR 33,8%.

Druhy pozemků (ha)	
	31. 12. 2019
Celková výměra	1 957,45
Zemědělská půda	941,00
Orná půda	199,56
Chmelnice	-
Vinice	-
Zahrada	8,20
Ovocný sad	-
Trvalý travní porost	733,23
Nezemědělská půda	1 016,45
Lesní pozemek	890,34
Vodní plocha	15,71
Zastavěná plocha a nádvoří	9,05
Ostatní plocha	101,35

Na níže uvedeném grafu je přehledněji znázorněno převažující odvětví ve struktuře podnikatelských subjektů. Zde převládají služby s 59,62 % pokrytí všech odvětví. Na druhém místě je průmysl a stavebnictví s 25 %. Zemědělství a lesnictví je zastoupeno pouze 9,62 %.

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Lobendava v roce 2018

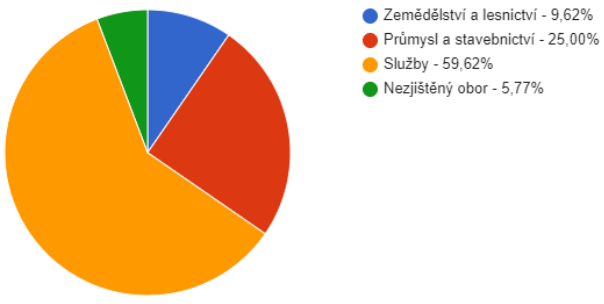

Zdroj: ČSÚ

Podnikatelské subjekty podle právní formy

V obci bylo k 31.12.2019 evidováno 51ekonomických subjektů, pouze 19 je však k tomuto datu aktivní. V rámci rozdělení dle právní formy převažují významně Fyzické osoby podnikající – 14 subjektů a 3 s právní formou Právnické osoby z toho je pouze 1 obchodní společnost. V porovnání mezi aktivním podnikáním a neaktivním vykazují právnické osoby 42,86 % aktivitu oproti fyzickým osobám, kde je tento poměr 36,36 %.

Podnikatelské subjekty podle právní formy		
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	51	19
Fyzické osoby	44	16
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	41	14
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	1	.
Zemědělští podnikatelé	2	2
Právnické osoby	7	3
Obchodní společnosti	3	1
akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Zdroj: ČSÚ

Ze statistických údajů o podnicích dle převažující činnosti lze za hlavní odvětví považovat hned čtyři oblasti: Na stejné úrovni tak lze hodnotit Zemědělství a Ubytování se třemi subjekty a Průmysl a Stavebnictví se čtyřmi subjekty.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti		
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	51	19
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	4	3
B-E Průmysl celkem	5	4
F Stavebnictví	9	4
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	14	.
H Doprava a skladování	1	1
I Ubytování, stravování a pohostinství	6	3
J Informační a komunikační činnosti	.	.
K Peněžnictví a pojišťovnictví	.	.
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1	.
M Profesní, vědecké a technické činnosti	3	.
N Administrativní a podpůrné činnosti	.	.
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	1	1
P Vzdělávání	1	1
Q Zdravotní a sociální péče	.	.
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1	.
S Ostatní činnosti	2	1
X nezařazeno	.	.

Zdroj: ČSÚ

Za klíčový subjekt v obci lze jednoznačně zařadit firmu BeA CS, s.r.o., která se zabývá výrobou spojovacího materiálu. Uvedená firma má sídlo podnikání v Praze, Dolní Počernice, Nad Rokytkou 24. Převážná část ze 103 zaměstnanců je zaměstnáno v závodě v Lobendavě. Další významní zaměstnavatelé v obci nejsou.

Spolupráce obce s podnikateli, podpora podnikání

Podmínky pro podnikání jsou obci bez překážek. Obec je v maximální míře nakloněna podpoře podnikání. Obec v souladu s územním plánem deklaruje ochotu jednat o spolupráci a vytvářet optimální podmínky pro stabilitu a udržitelný rozvoj ekonomických činností. Obec i s ohledem na určitou odlehlost od větších socioekonomických center je relativně dobře dostupná po komunikacích II. třídy ve správě Ústeckého kraje. Negativem a dílčím limitujícím faktorem se se může jevit absence železniční dopravy.
Limitujícími faktory pro masivní rozvoj podnikání, jsou skutečnosti dané územně plánovací dokumentací a principy udržitelného rozvoje. V územně plánovací dokumentaci jsou jasně vymezeny dílčí plochy určené pro výrobu a skladování (lehký průmysl) Pro zemědělství je prostor převážně v k. ú. Severní. V obci zde dostatek komerčních ploch pro rekreaci a cestovní ruch. Dalším limitujícím faktorem rozvoje je vymezená oblast podél vodních toků, kde je limitujícím faktorem aktivní záplavová oblast.
Podmínky podnikání byly vylepšeny rekonstrukcí (provedeno v roce 2014) povrchu páteřní komunikace II. třídy spojující obec se sousední Lipovou a na druhé straně s Dolní Poustevnou.
Dalším limitujícím faktorem se může jevit vzdělanostní struktura obyvatelstva pro rozvoj podnikání v obci.

Trh práce

Míra nezaměstnanosti na konci roku 2019 dosahovala 5,5 %. Z tabulky a grafu je zřejmá souvislá tendence snižování míry nezaměstnanosti od roku 2014 do 2017, kdy bylo v Lobendavě evidováno nejméně nezaměstnaných ve sledovaném období. Od té doby opět dochází k nárůstu nezaměsnanosti. V rámci této statistiky je potřeba zohlednit změnu počítání nezaměstnaných v roce 2014.

Dolní Poustevna (okres Děčín)	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	celkem	dosažitelní	celkem	muži	ženy
2014	31	31	11,88	16,23	5,61
2015	27	26	11,50	16,18	4,44
2016	21	20	9,35	11,02	6,90
2017	6	4	1,89	0,82	3,33
2018	10	8	4,04	3,48	4,82
2019	14	10	5,50	5,71	5,21

Zdroj: ČSÚ

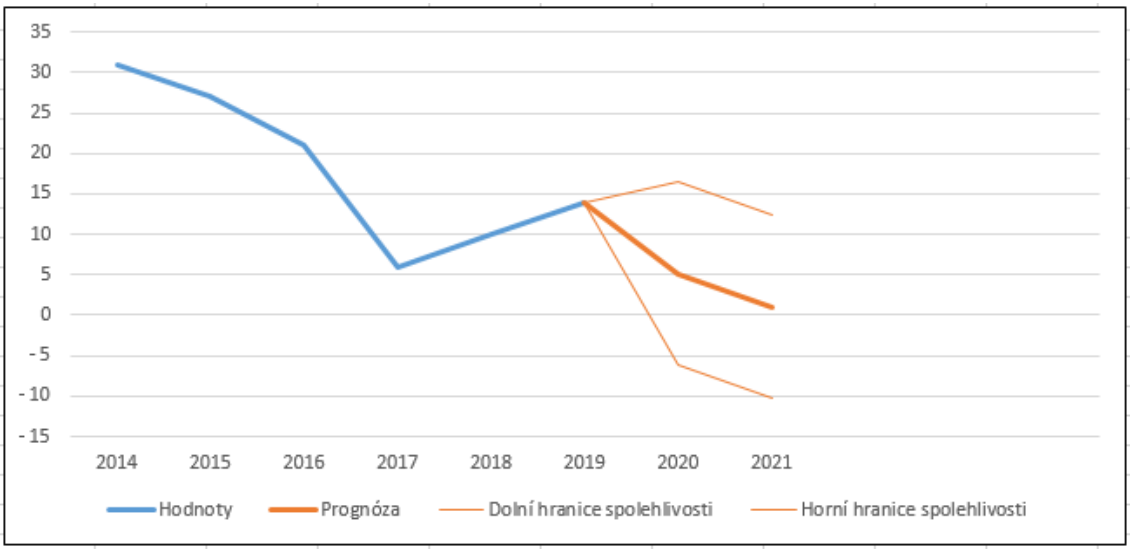

Z dlouhodobějšího hlediska od roku 2007, kdy v obci bylo 26 nezaměstnaných do roku 2011 s největším množstvím lidí bez zaměstnání (40), dochází k poklesu nezaměstnanosti v obci, které se zastavilo v roce 2017.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob

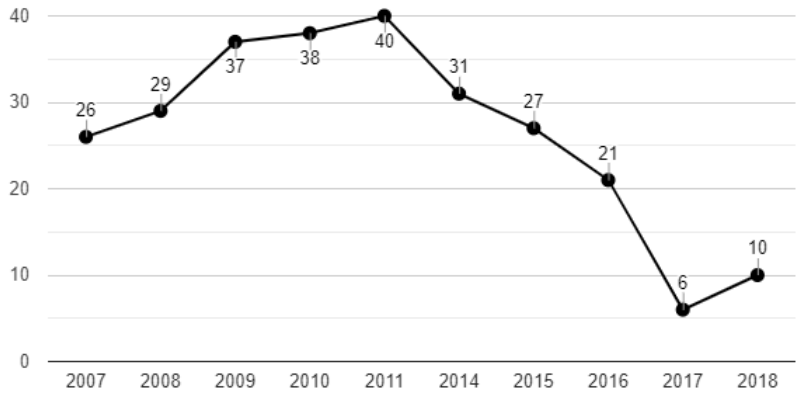

Zdroj: ČSÚ

4. Infrastruktura

Obec Lobendava je členem Svazku obcí Sever a také SPRŠ (Sdružení pro rozvoj Šluknovska), v kterém jsou všechny obce Šluknovského výběžku a tvoří ho již zmíněný Svazek obcí sever a DSO Tolštejn. Obce společně řeší problematiku dopravy, zdravotnictví, vzdělávání, sociální problematiku, ale také problémy s kriminalitou a drogovou problematiku. V případě potřeb si na svá jednání zvou zástupce Vlády, poslance, senátory, krajské představitelé, policie ČR, ale i vedoucí jednotlivých odborů ORP Rumburk a Varnsdorf. Obce spolupracují s MAS Šluknovsko při zajišťování meziobecní spolupráce a při čerpání finančních prostředků pro zemědělce, podnikatele, neziskové organizace, ale i pro obce.

Technická infrastruktura

V Lobendavě není zřízen obecní vodovod ani kanalizace. Připojené domy na vodovod jsou domy vybavené vodovodem z vlastních studen. Při sčítání obyvatelstva v roce 2011 bylo v obci 82 obydlených domů. Z 81neobydlených domů bylo 19 využíváno k rekreaci. Na vlastní vodovod je napojeno 82,93 % obydlených domů. Na plyn (pouze zásobníky) je napojeno sedm domů.

Domy	Domy celkem	z toho		Počet osob	
		rodinné domy	bytové domy	celkem	z toho v rodinných domech
Domy celkem	163	153	7	324	204
obydlené domy	82	72	7	324	204
z počtu domů vlastnictví:					
fyzická osoba	70	65	4	241	192
obec, stát	4	1	1	53	1
bytové družstvo	-	-	-	-	-
spoluvlastnictví vlastníků bytů	4	2	2	25	6
z počtu domů technické vybavení domů:					
přípoj na kanalizační síť	-	-	-	-	-
vodovod	68	60	7	249	175
plyn	7	4	3	40	15
ústřední topení	47	40	4	232	138
neobydlené domy s byty	81	81	-	x	x
z toho:					
využívané k rekreaci	19	19	-	x	x
přestavba domu	2	2	-	x	x
nezpůsobilé k bydlení	2	2	-	x	x
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	-	x	x	x	x
počet bytů v neobydlených domech	82	82	-	x	x

Zdroj: ČSÚ

Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn dodavatelským způsobem svozovou firmou Marius Pedersen a.s., obec řeší odpadové hospodářství formou poplatku za svoz SKO. Pravidelně jsou vyváženy nádoby pro sběr tříděného odpadu (sklo, papír, plast a pet lahve, textil, elektroodpad, bioodpad). Obec má osm sběrných míst.

Dopravní infrastruktura - silniční doprava

Obcí Lobendava prochází základní komunikace č. 266, která vede z Rumburka přes Šluknov a Lipovou do Lobendavy. Tato komunikace končí na hraničním přechodu (Drážďanka). Ze středu Lobendavy do Dolní Poustevny vede hlavní komunikace č. 267. Hlavní komunikace jsou v majetku a ve správě SÚS Ústeckého kraje. Komunikace je pod novým asfaltovým povrchem, přesto je nutné v okrajových částech věnovat pozornost opravám dalších místních komunikací. Na základě těchto poznatků jsou místní komunikace postupně opravovány – tyto opravy jsou však samozřejmě vázány na aktuální možnosti obecního rozpočtu.

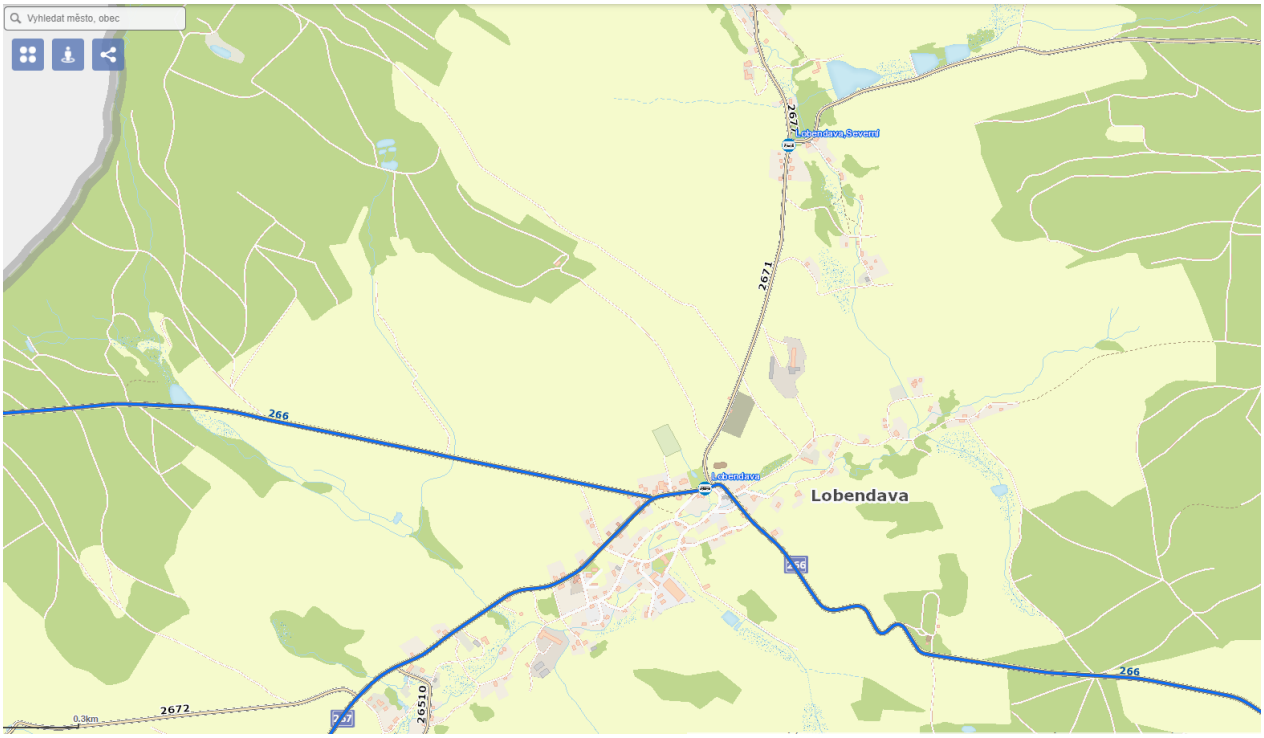

Zdroj: www.mapy.cz

Turistická infrastruktura

Obec Lobendava svojí polohou patří do Šluknovského výběžku, do regionu přírodní lesní oblasti ČR Přírodní lesní oblast 20 - Lužická pahorkatina. Prozatím obec i místní obyvatelstvo ne zcela využily potenciál rekreace a cestovního ruchu. Cestovní ruch se prozatím více odehrává v blízkém okolí, v atraktivním území Chráněných krajinných oblastí nebo národních parků - Českého a Saského Švýcarska i blízkých Lužických hor. Mezi místními jedinečnostmi lze jmenovat například to, že je nejsevernější obcí České republiky. Nejsevernější bod, je vyznačen hraničním kamenem 2/41 na hranicích s e Spolkovou republikou Německo v katastru osady Severní. Pamětní kámen byl odhalen 28. 10. 2013.

V rámci turistické nabídky na značené turistické a cyklistické trasy je obec vybavena přiměřeně. Obec protíná několik cyklotras č. 3043. Základní trasa vede z východní části katastru přes střed obce do Dolní Poustevny. Trasa 3043A vede ze středu obce k hraničnímu přechodu Drážďanka. Trasa 3043B pak vede z "Točny" k hraničnímu přechodu Severní. Vrámci turistických tras vede skrz katastr obce dálková trasa modré barvy z jihu na východ, zelená trasa z jihovýchodu na sever a na severu je žlutá trasa, která propjuje nejsevernější bod ČR se zelenou trasou.

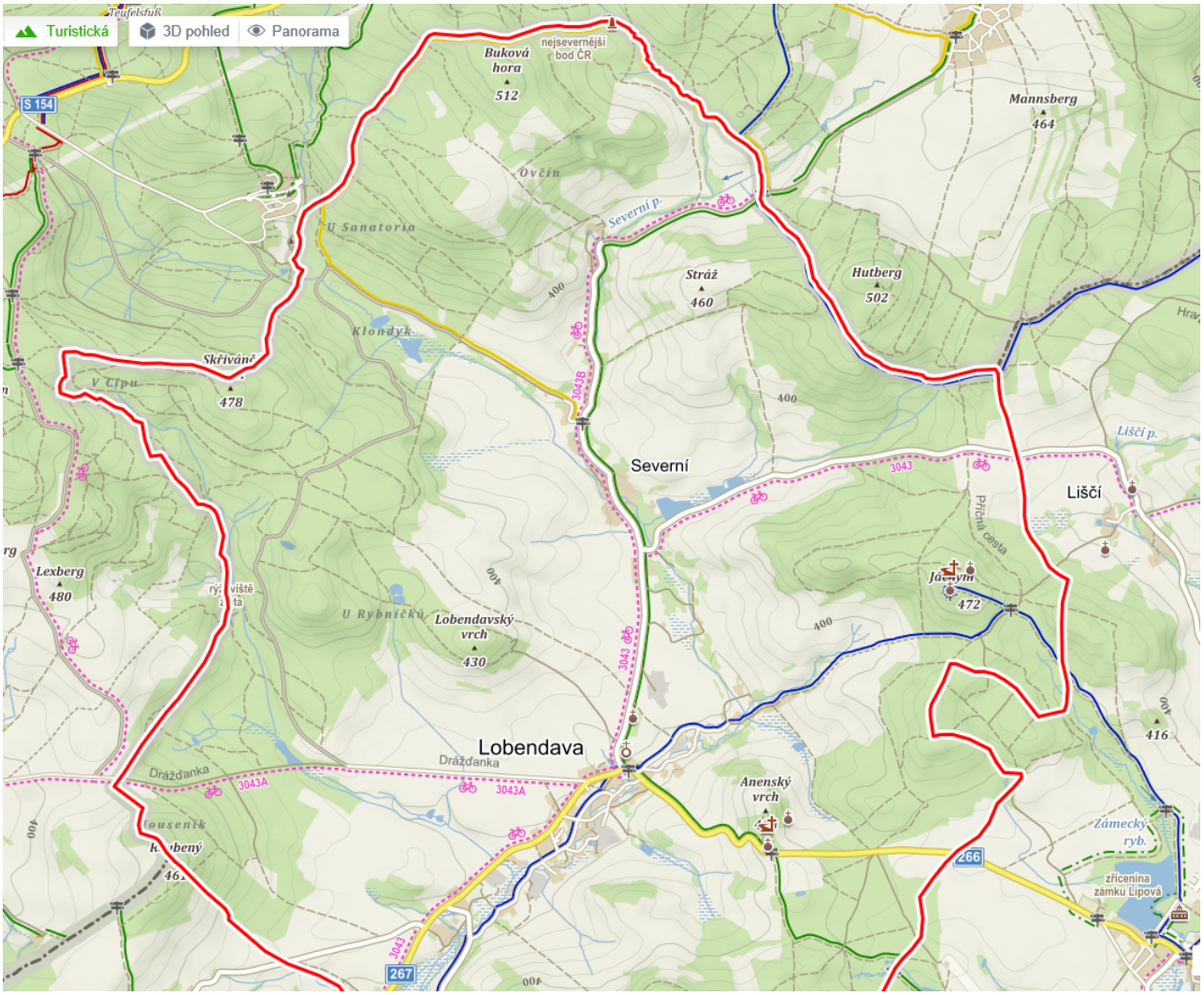

Zdroj: www.mapy.cz

Jedinečnou místní atrakcí je pořádání tradiční Anenské pouti na Anenském vrhu (něm. Annaberg) s kaplí sv. Anny, kaplí Božího hrobu, Křížovou cestou a Getsemanskou zahradou patří mezi poutní místa litoměřické diecéze. Na katastru obce je řada zajímavých míst, které mohou být cílem turistického ruchu. Z centra po modré značce se v nedalekých lesích nachází opuštěný historický objet - kaple svatého Jáchyma (něm. Joachimskapelle), doplněná obnovenou křížovou cestou. Kaple stojí na vrcholu kopce Jáchym (též Jáchymův vrch, něm. Joachimsberg), na okraji katastru obce Lobendava. Přestože je kaple značně poničená, je od roku 2014 chráněna jako kulturní památka České republiky. V současné době dochází k postupné opravě ze zbírek. Mezi další místní atraktivity lze označit kostel Navštívení Panny Marie. Jedná se dominantní sakrální stavbu s 35 metrů vysokou věží v centru u křižovatky a druhý nejseverněji položený kostel v České republice. Je chráněn jako kulturní památka České republiky. V obci jsou také dvě historické sochy a to sv. Jan Nepomuckého v centru a P. Marie v Severním. V okolní přírodě v najdeme další zajímavá místa. Na západní straně obce u hranic je bývalé rýžoviště zlata, na východě to jsou lesní jezírka a zatopené lomy – Vlčí prameny. Malebnost Lobendavy ještě nebyla turisty a obecně účastníky cestovního ruchu
plně objevena. Rekreační potenciál nabízí jak krajina se svými přírodními prvky, tak kulturní památky. Svou polohou je Lobendava ideálním východiskem výletů do přírody.

Kulturní dědictví

V obci Lobendava je chráněno 37 kulturních památek. Část z nich je již turisticky využívána (viz. výše). Přesto tento potenciál ještě není dostatečně využit.

40752/5-3813	areál	kostel Navštívení Panny Marie	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty XIII.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty IV.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	socha sv. Jakuba Většího v Getsemanské zahradě	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	socha sv. Petra v Getsemanské zahradě	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty V.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty VIII.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty XII.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
12329/5-5500	objekt	mlýn	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní, č.p. 54
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty II.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava

12327/5-5490	objekt	dům	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní, č.p. 166
23317/5-3816	objekt	socha sv. Jana Nepomuckého	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
17233/5-3814	objekt	fara	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava, č.p. 3
12328/5-5491	objekt	dům	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní, č.p. 167
105431	objekt	kaple sv. Jáchyma	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	kaple sv. Anny	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
12329/5-5500	objekt	torzo hospodářského objektu	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty III.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty I.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
12329/5-5500	areál	mlýn zv. Hilgersdorfský	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní, č.p. 54

46226/5-3815	objekt	socha sv. Jana Evangelisty v Getsemanské zahradě	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	areál	poutní kaple sv. Anny	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
53039/5-4967	objekt	pomník polským osvoboditelům	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
12329/5-5500	objekt	sklípek	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty IX.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava

46226/5-3815	objekt	socha anděla v Getsemanské zahradě	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	socha Krista v Getsemanské zahradě	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty VI.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	kaple Božího hrobu	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty VII.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty X.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
46226/5-3815	objekt	zastavení křížové cesty XI.	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
40752/5-3813	objekt	kostel Navštívení Panny Marie	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
40752/5-3813	objekt	hřbitov	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
40752/5-3813	objekt	márnice	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
40752/5-3813	objekt	ohradní zeď s náhrobníky a branou	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Lobendava
12329/5-5500	objekt	torzo oplocení	Ústecký kraj, okres Děčín, Lobendava, Severní

Zdroj:NPÚ

5. Vybavenost obce

Bydlení

Obec Lobendava má omezený obecní bytový fond. Dva byty o velikosti 1+3 jsou mateřské škole. V obci jsou dominující objekty individuálního bydlení, které jsou ve vlastnictví fyzických osob. Individuální zástavba je rozptýlena především podél Lučního potoka a Severního potoka. Část domů je určena k bydlení v nájemních bytech nebo bytech vlastníků bytů (komplexy tří bytových domů, které se nacházejí v centru obce vedle domu, kde je Mateřská školka).

V porovnání s celkovou výstavbou bytů v obci za posledních deset let (0,2 bytu/rok), lze konstatovat velmi malý zájem o výstavbu bytů. Poslední výstavby proběhla v roce 2014.

Vývoj bytové výstavby v obci Lobendava v období 2009 - 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet dokončených bytů	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	1,30	1,31	1,50	1,54	1,13	0,90	0,99	0,95	1,23	1,39
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27	2,38	2,58	2,69	3,18

Zdroj: ČSÚ

Zdravotnictví

Dle statistik není v obci žádné zdravotnické zařízení. Ostatní péče je poskytována v okolních obcích či městech. Specializovaná či akutní péče byla poskytována do roku 2019 pak převážně v obci s rozšířenou působností Rumburk či v krajské zdravotní
nemocnici v Děčíně.

Zdravotnická zařízení v obci Lobendava v roce 2018

Počet ordinací praktického lékaře	
Počet ordinací praktického lékaře pro děti a dorost	
Počet ordinací stomatologa	
Počet ordinací gynekologa	
Počet ordinací specialisty	
Počet nemocnic	
Počet lůžek v nemocnicích	
Počet lékáren	

Zdroj: ČSÚ

Školství a vzdělávání

V obci je zastoupeno předškolní vzdělávání. Mateřská škola, příspěvková organizace, má kapacitu 25 dětí a je prozatím dostačující. Hlavní činností školky je zabezpečení předškolního vzdělávání dětí ve věku 2-6 let.

Základní škola v obci není. Avšak v souvislosti se získáním majetku areálu Ústavu sociální péče z Ústeckého kraje, má zde obec zájem o zřízení a obnovu základní školy a zřízení prvního stupně – malotřídní ZŠ, kde kapacita bude ještě upřesněna.

Sociální péče

Poskytování sociální péče a její potřebnost je pro rok 2019 – 2023 popsána v dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb na Šluknovsku pro období 2019 – 2023“. Do tohoto dokumentu je zahrnuto i správní území obce Lobendava.

Kulturní infrastruktura

Obec Lobendava nemá v současné době žádné kulturní zařízení. Místní lidová knihovna byla v obci dříve a pro nezájem veřejnosti byla zrušena. Věřená správa obce má však záměr místní lidovou knihovnu obnovit. Kulturní akce se v obci odehrávají pod širým nebem např. Anenská pouť, stavění májky , pálení čarodějnic, rozsvěcení vánočního stromu. Pro pořádání kulturních představení, hudebních a tanečních zábav zde prozatím vhodný prostor není. Taneční zábavy se odehrávají zpravidla v okolních obcích.

Sport a volnočasové aktivity

Obec nemá vlastní sportovní areál s odpovídajícím zázemím s ohledem na prozatímní nízkou společenskou poptávku. Je zde prostor, kde se nachází travnaté fotbalové hřiště a naproti restauraci U hraničáře hřiště s hracími prvky. V uvedeném prostoru se odehrávají i akce typu pálení čarodějnic. Je nutné konstatovat, že kvalita povrchů, vybavenost areálu pro další atraktivní sporty již neodpovídá dnešním potřebám a standardům ke kvalitnímu sportovnímu vyžití a vzbuzení zájmu mládeže o sport.

6. Životní prostředí

Obec Lobendava svou hustotou zalidnění se 13,69 obyv./km2 patří mezi obce malou hustotou zalidnění. Oproti hustotě
zalidnění za Ústecký kraj 151,6 obyvatel/km2 je nižší o 137,9 obyvatel na km2. Tato nízká zalidněnost se příznivě odráží ve
kvalitě ovzduší v obci a přilehlém okolí. Na jih od Lobendavy se nachází NP Českosaské Švýcarsko. Samotná obec je obklopena lesy, loukami a pastvinami a v jejím katastru se nachází významný strom významných alejí, u nichž postupně došlo k obnově. Dále je v katastru obce měkoliv významných rybníků.

Klima

Celé území obce spadá do oblasti mírně teplé podoblast MT 4, s počtem letních dní 20-30, průměrná teplota je v lednu -2 – 3° C, průměrná teplota v červenci je 16 – 17°C, srážkový úhrn je ve vegetačním období 350 – 450mm, srážkový úhrn v zimním období je 250 – 300mm, počet dní se sněhovou pokrývkou je 60-80 dní. Směr a síla větru měřená ve Šluknově je s ohledem na značnou členitost terénu místně velmi rozmanité. Převažující větry jsou západní a jihozápadní. Roční průměrné srážky jsou v rozmezí 780-800mm.

Hydrologické poměry

Území obce je součástí hydrogeologického rajonu 6411 Krystalinikum Šluknovské pahorkatiny (rozloha 188,76km2). Území Šluknovské pahorkatiny spadá do povodí Labe, Nisy a Sprévy. Probíhá zde rozvodí mezi Severním a Baltským mořem. Samotné územím obce Lobendava patří do povodí Labe - Severního moře. S řešeným územím obce sousedí Chráněná oblast akumulace podzemních vod (CHOPAV)-Severočeská křída“ v oblasti Labských pískovců a Lužických hor s kvalitní podzemní vodou. Podle vyhl. č. 28/75 Sb. v území nejsou vodárenské toky, je zde hospodářsky významný tok – Luční potok (správce je Povodí Ohře, s. p.), který je současně z praktického hlediska jediným zdrojem pro odběr vody. Přítoky Lučního potoka jsou – Severní potok - levostranný přítok, Bublava – pravostranný přítok a několik bezejmenných přítoků. Čistota vody není sledována. Největší znečištění je způsobeno je způsobeno zástavbou podél potoka s nedostatečným čištěním odpadních vod. Z vodohospodářského hlediska je limitujícím faktorem rozvoje je vymezené území aktivní záplavové zóny podél Lučního potoka.

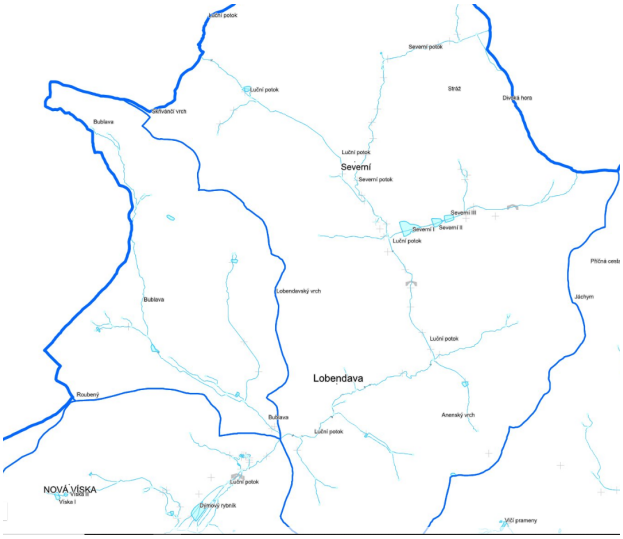

Mapa vodních zdrojů katastr Lobedava

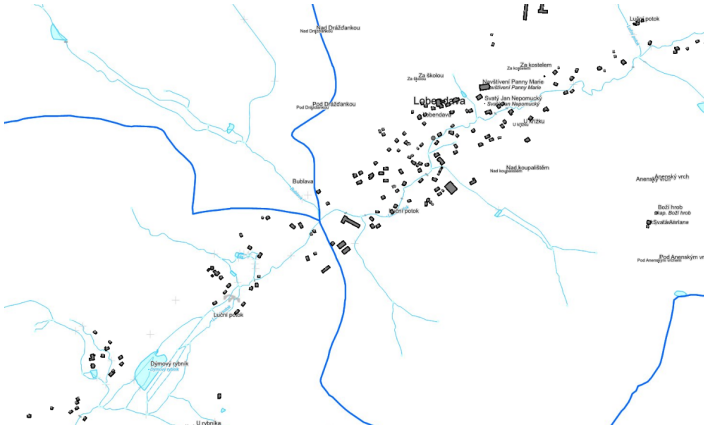

Mapa hydrologiské situace a zástavby obce Lobendava

Zdroj: https://geoportal.cuzk.cz/

Ačkoliv je Lobendava protkána povrchovými vodami, situace u spodních vod nedosahuje potřebného dostatku. Z hydrogeologických map je zřejmý úbytek těchto vod v území. Tento stav se týká jak podzemních vod v mělkých vrtech, tak krizová situace je také u vydatnosti těchto pramenů.

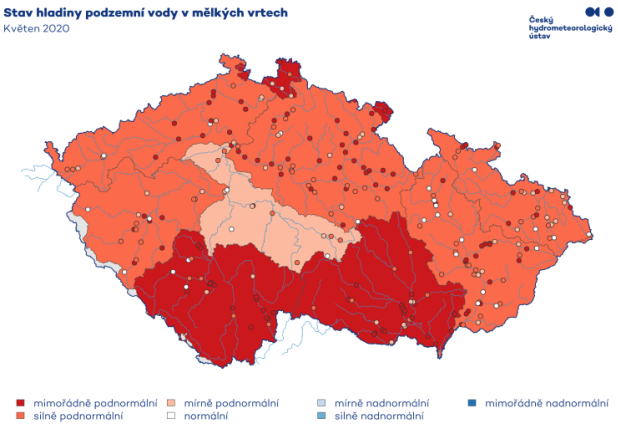

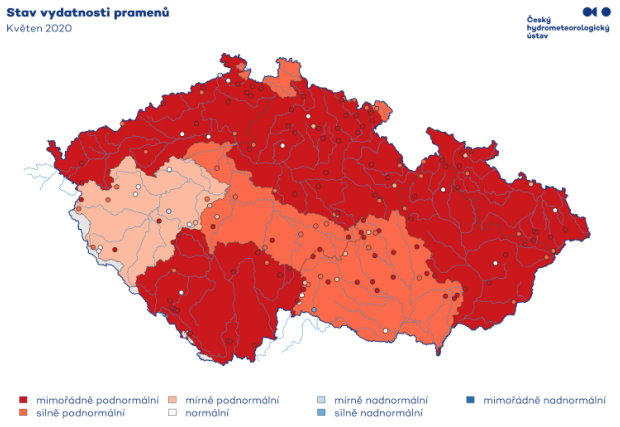

Zdroj: http://portal.chmi.cz/

Půda

V území obce se vyskytují převážně lehčí písčitohlinité až hlinitopísčité půdy s příměsí skeletu, středně hluboké, pedogeneticky hnědé půdy. S hledem na nevyrovnaný vodní režim jde o půdy kyselé, někdy o oglejené (převážně zamokřená půda, mokřina).Na části ploch byly v minulosti provedena intenzivní odvodňovací opatření rekultivace. Půdy jsou z převážné části využívány jako louky- pastviny. Struktura půdy je rozdělena z pohledu využití na lesní půdu - 45,5 %, Trvalá travnatá plocha 37 % a orná půda 10,2 %.

Struktura využití půdy v obci Lobendava v roce 2018

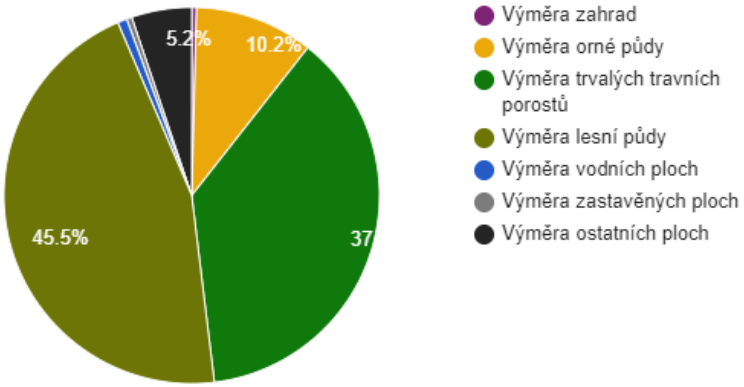

Zdroj: ČSÚ

Geomorfologie, geologie

Území obce patří do Šluknovského výběžku a je jak výše uvedeno součástí Šluknovské pahorkatiny, která je dála součástí Krkonošsko-jesenické subprovincie. Šluknovská pahorkatina je na jihu vymezena severními svahy Lužických hor a na jihozápadě Labskými pískovci. Šluknovskou pahorkatinu tvoří nízké a široké hřbety oddělené mělkými údolími. Jedná se tedy o mírně zvlněnou krajinu s výškovými rozdíly max. do 300 metrů, bez výrazných prvků, ale se zachovalou přírodou a střídavými lesními porosty. Šluknovská pahorkatina je jedním z nejstarších vyvřelých hlubinných těles ve střední Evropě. Na území Česka je složena ze čtyř základních typů hornin (stáří 570 – 510 mil. let).

Významné zdroje znečištění

Za největší zdroj znečištění lze považovat v obci již zmíněná automobilová doprava. Zdrojem znečištění v zimních měsících je vytápění domácností kotli na tuhá paliva, které nesplňují ekologické standardy, což odráží fakt, že v obci chybí alternativa plynofikace. Situace není ani v oblasti nakládání s odpadními vodami, kdy v rámci obce není kanalizace. Za zdroj znečištění je nutno považovat i jediný průmyslový podnik v Lobendavě.

Problémy ochrany přírody v obci

Mezi stávající problémy v oblasti ochrany přírody lze zařadit především chybějící protipovodňová opatření a znečištění povrchových vod při přívalových deštích, dále pak emise plynů, pevných částic a hluku z automobilové dopravy v intravilánu obce.

Brownfieldy, lokality s ekologickými zátěžemi

Na území katastru obce není evidován brownfield. Přesto lze některé lokality tímto názvem označit, např. soukromé rozpadlé statky, či jiné opuštěné budovy.

7. Správa obce

Samospráva je vykonávána obecním úřadem Lobendava, který sídlí na adrese Obecní úřad Lobendava, čp. 271, 407 84 Lobendava. V čele obce stojí starosta, který je volen z pětičlenného zastupitelstva.

Hospodaření obce je ovlivněno příjmovou stránkou rozpočtu, základem jsou daňové příjmy, které od roku 2009 (rok 2009 byl krizový z pohledu daňových příjmů) postupně rostou (mimo roku 2015 a 2017). Je zřejmé, že od roku 2009 do roku 2018
došlo k nárůstu daňových příjmů o 72,43 %. Dalším aspektem pro rozvoj obce je čerpání dotačních prostředků na investiční, tak na neinvestiční akce. Nejvíce čerpala obec dotace v roce 2013 (11,9 mil. Kč) a v roce 2012 (7,3 mil. Kč) celkem se příjmová stránka zvýšila za sledované období o 14,6 mil. Kč u neinvestičních dotací a 14,7 mil. u investičních dotací. Salda příjmů a výdajů v záporných hodnotách tak představují nesoulad toku peněz mezi výdaji v jednom roce a čerpání dotace v
letech následujících. Z pohledu kapitálových výdajů byl nejslabší rok 2009 (1,17 %) oproti roku 2012, kdy byl podíl kapitálových výdajů nejvyšší (60,42 %).

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Lobendava v letech 2009 - 2018 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové příjmy	3 366	3 639	3 732	3 795	5 688	5 101	4 718	5 444	5 091	5 804
Nedaňové příjmy	676	1 325	2 488	2 478	1 684	1 914	2 226	940	1 953	604
Kapitálové příjmy	0	0	6	45	84	61	19	21	13	459
Neinvestiční přijaté dotace	374	1 033	335	306	6 813	918	809	463	2 347	1 184
Investiční přijaté dotace	0	0	0	7 039	5 106	0	2 138	0	150	309
Příjmy	4 416	5 997	6 561	13 663	19 374	7 993	9 910	6 868	9 555	8 360
Běžné výdaje	3 479	5 148	5 619	5 320	11 732	7 048	6 447	7 560	6 639	6 324
Kapitálové výdaje	41	124	93	8 122	6 400	1 366	2 491	255	1 467	2 327
Výdaje celkem	3 521	5 272	5 712	13 442	18 132	8 415	8 938	7 816	8 107	8 651
Saldo příjmů a výdajů	895	725	849	221	1 243	-421	972	-948	1 448	-291
Podíl kapitálových výdajů	1,17%	2,35%	1,63%	60,42%	35,30%	16,24%	27,87%	3,27%	18,10%	26,89%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	78,80%	85,84%	85,65%	38,94%	60,55%	88,18%	65,06%	110,08%	69,49%	75,65%

Zdroj: ČSÚ

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- **Blízkost státní hranice (Hraniční přechod v Dolní Poustevně)**
- **Výjimečná lokalizace obce - Nejsevernější bod v České republice**
- **Snaha obce o kulturní život**
- **Dostupné významné prvky velkoplošných chráněných území**
- **Vysoký koeficient ekologické stability**
- **Vysoké zastoupení lesních pozemků**
- **Průjezdná komunikaci II. třídy 266 a 267 – dobrá dostupnost**
- **Základní sít cyklotras, napojení na mezinárodní trasy**
- **Vlastní opravená mateřská škola**
- **Kvalitní životní prostředí**
- **Klidná přírodou obklopená obec**
- **Postupný nárůst daňových příjmů**

Slabé stránky

- **Charakter území jako sociálně vyloučená lokalita**
- **Struktura obyvatelstva – stárnutí obyvatel, chybí občané v produktivním věku,**
- **Nízký podíl vzdělaných lidí**
- **Malý počet spolků**
- **Perifernost území v rámci ČR**
- **Vysoké transakční náklady na přepravu do center**
- **Absence kanalizace, vodovodu a plynofikace v obci**
- **Neopravené místní komunikace, neexistence chodníků na kritických místech**
- **Nedostatečná infrastruktura pro cestovní ruch, ubytování a stravování**
- **Opuštěné a vybydlené objekty**
- **Omezené služby pro obyvatelstvo, chybí základní školství**
- **Omezení finanční zdroje rozpočtu vzhledem k velikosti obce, Nízký rozpočet obce**
- **Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil**
- **Zdroje pitné vody – všeobecně vodohospodářství**
- **Chybí kulturně – společenské centrum pro trávení volného času**
- **Významné zdroje znečištění ŽP**
- **Strukturálně postižený region**
- **Velké množství kulturních památek**

Příležitosti

- **Vytvoření ubytovacích kapacit**
- **Potenciál pro rozvoj agroturistiky, ekoturistiky, cykloturistiky**
- **Podpora vzniku spolků, zahrnutí do činnosti obce**
- **Efektivní využívání dotačních programů**
- **Rozvoj cestovního ruchu – Nabídnout kvalitní služby pro turisty Cyklostezky, venkovská turistika, využít venkovského prostředí a pro cestovní ruch s důrazem na zachovalou přírodu a trvale udržitelný rozvoj**
- **Spolupráce s okolními obcemi a přeshraniční spolupráce**
- **Turistické cíle – „Nejsevernější bod“, Anenský vrch – křížová cesta, Lesní kaple Jáchym**

>spolupráce s KČT a církví

- **Revitalizace kulturních památek**

Hrozby

- **Zrušení a omezení dopravní obslužnosti**
- **Pandemické krizové situace**
- **Zastavení či omezení investic do obecní infrastruktury**
- **Snižování hranice spodních vod**
- **Snížení daňových příjmů obce**
- **Konkurenční atraktivní akce konané mimo obec**
- **Nezájem nových investorů**
- **Nedostatek pracovních příležitostí – odliv obyvatelstva**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize představuje vyjádření dlouhodobého obrazu budoucího stavu řešeného území, obraz o tom, jak se bude území měnit a zlepšovat. Vize formuluje základní směr rozvoje území a popisuje stav, jehož by mělo být dosaženo.

Strategická vize je tedy jakousi „směrovkou“ rozvoje území. Je formulována jako výstižné vyjádření toho, jaké je území v našich představách a k čemu směřuje. K jejímu dosažení a naplnění přispívají jednotlivé části strategické části dokumentu (cíle, prioritní rozvojové oblasti, opatření a dílčí aktivity). Obec Lobendava je přirozeně se rozrůstající obec propojená nejen dostupnou infrastrukturou, v němž obyvatelé nacházejí blízkost přírody a klid, ale rovněž rozvíjející se kvalitní a bohatý společenský život.

Otevřená a živá obec se zdravým životním prostředím, které s vědomím svých historických tradic poskytuje příležitosti a zázemí pro kvalitní život svým občanům napříč všemi věkovými skupinami. Na základě rozvojové vize byly vybrány celkem 2 prioritní oblasti, kterými se strategický plán rozvoje dále zabývá.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl: „1. Rozvoj obce a infrastruktura”

V oblasti dopravní infrastruktury je v současné době největším problémem obce stavebně-technický stav místních komunikací a absence chodníků. Potřeba zajištění dostatečné kapacity vodních zdrojů včetně zadržování vod v krajině. Nedílnou součástí investičních projektů jsou také investice do majetku obce (rekonstrukce veřejných budov, veřejného osvětlení atd.). Další aktivity směřující k podpoře podnikání a podpoře zaměstnanosti nejen ve výrobní činnosti, dále pak efektivní odpadové hospodářství. Vzhledem k zastoupení služeb v obci se obec zaměřuje na cestovní ruch a proto je součástí jejího rozvoje budování cyklostezek a turistických tras a dalších infrastrukturních projektů (např. parkoviště, značené turistické trasy + doprovodná infrastruktura) k dalšímu rozvoji.

Opatření: „1.1. Zlepšení stavu a kvality dopravní sítě” Opravy místních komunikací, Opravy mostních objektů, bezpečnost chodců - chodníky, parkovací plochy, bezpečná doprava (kruhové objezdy, semafory, a jiné opatření).	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Obnova a rekonstrukce mostků a propustků v obci”	2022 - 2025		10000	Vlastní + externí
„Výstavba chodníků v obci”	2023 - 2026		20000	Vlastní + externí
„Rekonstrukce a oprava místních komunikací”	2022 - 2025		10000	Vlastní + externí
„Parkovací plochy ve středu obce”	2022 - 2026		5000	Vlastní + externí

Opatření: „1.2. Rozvoj a obnova technické infrastruktury” Výstavba a zkvalitnění obecní infrastruktury (např. vodovod, kanalizace, Internetové připojení, Veřejné osvětlení, rozvoj a modernizace odpadového hospodářství, snížení energetické náročnosti budov, výstavby zařízení pro zadržování vody v krajině)	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Snížení energetické náročnosti veřejných budov”	2023 - 2025		10000	Vlastní + externí

– „Řešení nedostatku vody v obci”	2023 - 2026	10000	Vlastní + externí
– „Revitalizaci středu obce”	2023 - 2026	15000	Vlastní + externí
– „Rekonstrukce VO”	2022 - 2026	3000	Vlastní + externí
– „Řešení odpadového hospodářství (SKO, svozový dvůr, sběrné místo, vybavení)”	2024 - 2027	15000	Vlastní + externí

Opatření: „1.3. Využití a rozvoj potenciálu obce” Oprava veřejných budov, přizpůsobení intravilánu obce novým požadavkům, efektivní veřejná správa, Rekonstrukce historických budov a cest, cestovní ruch, bezpečný život v obci. Rozvoj vzdělávacího systému.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Rozhledna na vrchu Anenském vrchu”	2022 - 2024		500	Vlastní + externí
– „Informační centrum pro návštěvníky, marketingové produkty”	2022 - 2024		500	Vlastní + externí
– „Podpora cestovního ruchu (naučné stezky, odpočinková místa)”	2022 - 2026		100	Vlastní + externí
– „Podpora digitalizace úřadu a komunikace s veřejností”	2023 - 2024		1000	Vlastní + externí
– „Cyklostezky a turistické stezky”	2022 - 2026		10000	Vlastní + externí
– „Spolupráce s ÚP na podpoře podnikání”	2022 - 2025		1000	Vlastní + externí

Cíl: „2. Kvalitní život v obci”

Kvalita života v obci je dána především podmínkami pro bydlení, dostupností služeb, kulturní nabídkou, možnostmi realizace volnočasových aktivit a příznivým životním prostředím. Vzhledem k tomu, že obec již dnes se zaměřuje na cestovní ruch směřuje své aktivity do zajištění veřejných aktivit a zajištění služeb pro občany a návštěvníky. Rozvoj společenského života a tradic neslouží jen ke zvyšování nabídky volnočasového využití obyvatel obce, ale je dynamicky se rozvíjejícím místem pro všechny přijíždějící osoby. To patří také mezi nezbytné podmínky vzniku a posilování územní identity a sepjetí lidí s místem, kde žijí, které navštíví. Kulturní nabídka v obci je zaměřena na společné slavení významných svátků, avšak stále nepokrývá požadavky všech zájmových skupin obyvatel. Součástí kvalitního života je i ochrana obyvatel, proto je kladen důraz na zajištění těchto opatření.

Opatření: „2.1. Zlepšení nabídky kulturních a sportovních aktivit v obci” Podpora lokálních kulturních tradic, občanská sounáležitost mezi obcí a spolky, podpora spolkové činnosti, veřejná knihovna. Modernizace a budování prostor a zařízení pro trávení volného času či rekreace na území obce, široká nabídka volnočasových aktivit pro děti, mládež i dospělé.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
⌄⌄ „Rekonstrukce fotbalového hřiště a jeho rozšíření pro další sportovní aktivity”	2024 - 2027		2000	Vlastní + externí
⌃⌃ „Vybudování veřejné knihovny”	2023 - 2024		1000	Vlastní + externí
– „Podpora lokálních tradic v obci, vybavení pro veřejné akce”	2023 - 2027		100	Vlastní + externí
⌃⌃ „Revitalizace kulturních památek v obci”	2022 - 2026		2000	Vlastní + externí
⌄⌄ „Rekonstrukce koupaliště”	2024 - 2027		20000	Vlastní + externí

Opatření: „2.2. Ochrana přírody a krajiny” Projekty zabývající se extravilánem obce s dopadem do šetrného cestovního ruchu, revitalizace sadů a parků, zeleň v intravilánu obce.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

– „Revitalizace zeleně na hřbitově”	2022 - 2024	500	Vlastní + externí
– „Zadržování vody v krajině - rekonstrukce Dýmového rybníku”	2023 - 2026	11000	Vlastní + externí
– „Výsadba zeleně v intravilánu a extravilánu obce (aleje, sady)”	2023 - 2026	3000	

Opatření: „2.3. Kvalitní a dostupné bydlení, sociální a zdravotní služby” Modernizace stávajícího bytového fondu, síťování parcel pro rodinné domy, sociální bydlení. Zlepšení kvality dostupné sociální a zdravotní služby, podpora terénních a ambulantních služeb.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „Rekonstrukce vhodných prostor na podporované byty”	2023 - 2025		2000	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Pro splnění úspěšné implementace Strategického rozvojového plánu obce by měl být nastaven tzv. systém monitorování a hodnocení, který bude mít ve své kompetenci vedení obce a organizačně je bude zajišťovat určený pracovník. Výsledky vyhodnocení budou zveřejňovány minimálně jednou za 3 roky na Zastupitelstvu obce.

Smyslem monitorování je sledování průběhu realizace Strategického rozvojového plánu obce. Určená osoba každoročně předloží Zatupitelstvu obce průběžnou monitorovací zprávu, kterou může Zastupitelstvo obce schálit, či vzít na vědomí. Smyslem hodnocení je poté zhodnotit v rámci 3 let dosažené cíle a poskytnout doporučení pro další směřování Strategického rozvojového plánu obce. Za celý průběh hodnocení je zodpovědné vedení obce, které následně předloží hodnocení ke schválení Zastupitelstvu obce. Stěžejní je vyhodnocení Akčního plánu (aktivit Strategie), jež bude probíhat minimálně jednou za 3 roky.

Akční plán bude hodnocen dle potřeby průběžně. Hodnocení bude probíhat dle stanovených ukazatelů na základě toho, v jaké fázi se projekty nachází:
a) zahájeno
b) nezahájeno
c) částečně splněno
d) splněno
V rámci hodnocení úspěšnosti projektů je stěžejní, jakým dílem přispěje jejich realizace ke splnění strategických cílů stanovených ve Strategickém plánu rozvoje obce.